

D O M

afsagt den 5. januar 2011 af Vestre Landsrets 8. afdeling (dommerne Marie S. Mikkelsen, Stig Glent-Madsen og Peter Buhl) i ankesag

V.L. B-C

Forsikring A/S

mod

Børge

Retten i Esbjerg har den 26. marts 2010 afsagt dom i 1. instans (BS 4-1623/2008).

Påstande

For landsretten har appellanten, Forsikring A/S, påstået frifindelse.

Indstævnte, Børge har påstået forsikringsselskabet dømt til at betale 49.032,84 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra sagens anlæg.

Forsikringsselskabet har efter byrettens dom betalt godtgørelse for mén til Børge hvilket er baggrunden for, at påstanden i landsretten er nedsat.

Supplerende sagsfremstilling

Arbejdsskadestyrelsen har den 7. december 2010 foretaget en fornyet vurdering af Børge

erhvervsevnetab. I den vejledende vurdering er det gentaget, at erhvervsevnetabet er vurderet til mindre end 15 procent. I begrundelsen herfor hedder det blandt andet:

”...

Det er vores vurdering, at Børge ville have været fortsat med at arbejde i mindre omfang, hvis skaden ikke var sket, og at han formentlig ville være fortsat i en kortere årrække frem til en endelige tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Vi har ved vores vurdering af erhvervsevnetabet også lagt vægt på, at Børge efter ulykken har gener i form af ømhed i højre side af bækkenet, smerter i lysken ved belastning, nedsat bevægelighed i hoften, og at han ikke kan gå eller sidde i for lang tid på grund af smerter. Det fremgår således af sagen, at han kan gå i 1 time før han får smerter, og at han bruger stok. Det er på den baggrund vores vurdering, at det er vanskeligt at varetage et job som chauffør.

Det er dog vores vurdering, at Børge med skadens følger og med sin mangeårige erfaring fra arbejdsmarkedet burde kunne varetage et arbejde med relevante skånehensyn i cirka 4 timer om ugen svarende til knap 1 time om dagen. Det kunne være i arbejdsfunktioner bestående af tilsynsførende arbejde eller montage/pakkearbejde med mulighed for veksellende arbejdsstillinger.

Henset hertil og til den relative beskedne indtægt forud for ulykken er det vores vurdering, at Børge med skadens følger burde kunne oppebære en indtægt på samme niveau som før ulykken indenfor en anden arbejdsfunktion end chaufførarbejde, uden at det vil kræve væsentlig omstilling og indlæring. Vi bemærker endvidere, at Børge har haft meget beskedne indkomster i 2003 og 2004 på henholdsvis 7.425 kr. og 2.250 kr.

Som følge heraf fastholder vi herefter vores tidligere vurdering og fastsætter erhvervsevnetabet som følge af ulykken den 6. februar 2006 til mindre end 15 procent.

...”

Forklaring

Børge har supplerende forklaret, at han ikke har søgt andre jobs, da han ikke kan bestride andet arbejde. Han har gener i hoften, og det er svært for ham at gå – og han skiftevis sidder og går lidt.

Procedure

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Arbejdsskadestyrelsen har med bistand af ortopædkirurgisk speciallægekonsulent vurderet Børge erhvervsevnetab i forbindelsen med skaden den 6. februar 2006 henholdsvis den 24. juni 2008 og den 7. december 2010. I begge tilfælde har styrelsen vurderet erhvervsevnetabet til mindre end 15 procent.

Herefter og da er ikke oplyst omstændigheder, som giver det fornødne sikre grundlag for en anden vurdering end Arbejdsskadestyrelsens, har Børge ikke godtgjort, at hans erhvervsevne er forringet med 15 % eller mere som følge af skaden sket den 6. februar 2006. Landsretten tager herefter Forsikring A/S' frifindelsespåstand til følge.

Børge skal betale delvise sagsomkostninger for begge retter til Forsikring A/S med i alt 25.000 kr. Beløbet omfatter 8.500 kr. til dækning af gebyr til Arbejdsskadestyrelsen og 16.500 kr. til dækning af delvise udgifter til advokatbistand. Landsretten har lagt vægt på sagens forløb, herunder at der i byretten tillige var tvist om mengodtgørelsen.

Thi kendes for ret:

Forsikring A/S frifindes.

Børge skal betale sagens delvise omkostninger for begge retter til Forsikring A/S med 25.000 kr.

De idømte sagsomkostninger skal betales inden 14 dage.

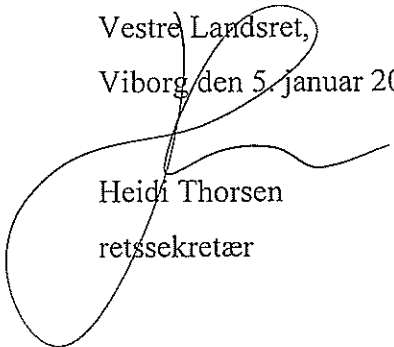
Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 5. januar 2011

Heidi Thorsen

retssekretær

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 26. marts 2010 i sag nr. BS

Børge

mod

Forsikring A/S

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagsøgeren, Børge kom den 6. februar 2006 til skade ved et færdsels-uheld, som sagsøgte, Forsikring A/S, bærer erstatningsansvaret for. Der er efter sagsanlægget og indhentelse af en udtalelse fra Retslægerådet opnået enighed om godtgørelse for mén. Sagen vedrører herefter spørgsmålet, om sagsøgeren er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne, og om erstatningen i bekræftende fald skal beregnes ud fra sagsøgerens årsløn i 2005 eller ud fra en skønsmæssigt lavere årsløn, jf. erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2.

Sagsøgeren har påstået sagsøgte dømt til at betale 78.390,84 kr. med procesrente af 29.358 kr. fra den 25. juli 2008 og af resten af påstandsbetøbet fra sagens anlæg.

Beløbet er opgjort således:

Erstatning for erhvervsevnetab på 80 %, beregnet ud fra sagsøgerens årsløn i 2005 på 18.843 kr.	49.032,84 kr.
Restgodtgørelse for varigt mén efter fradrag af betalt à conto-beløb	<u>29.358.00 kr.</u>
I alt	78.390,84 kr.

Sagsøgte har påstået frifindelse mod betaling af 29.358 kr. med procesrente fra den 25. juli 2008.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retspleje-lovens § 218 a, stk. 2. Dommen indeholder dog et referat af de afgivne forklaringer.

Sagen er anlagt den 21. oktober 2008.

Sagsøgeren er født den 14. juli 1936 og var således 69 år på ulykkestidspunktet. Han modtog da folkepension og havde desuden et job med begrænset arbejdstid som chauffør.

Arbejdsskadestyrelsen har i en udtalelse af 24. juni 2008 vurderet, at sagsøgerens erhvervsevnetab er mindre end 15 % og derfor ikke berettiger til erstatning, jf. erstatningsansvarslovens § 5, stk. 3. Styrelsen har herved vurderet, at sagsøgeren burde kunne varetage andre arbejdsfunktioner end sit hidtidige chaufførarbejde og dermed opnå en indtægt på samme niveau som før ulykken.

Forklaringer

Sagsøger, Børge , har forklaret, at han har været chauffør fra 1959, og indtil han gik på pension. Han gik ned i arbejdstid til 24 timer om ugen i 1996, da han blev 60 år. Han gik på efterløn i 1999, da han blev 63 år, og på pension i 2003, da han blev 67 år. Han har ikke fået førtidspension. Han har afløst hos sin tidligere arbejdsgiver, efter at han gik på efterløn.

Det skal nok passe, at han begyndte som chauffør hos CJC Gruppen i december 2004. De søgte en chauffør på efterløn, og han fik jobbet uden problemer. Han havde handlet med dem før. Firmaet handler med kontorartikler m.m. De havde 3 efterlønnere, der delte opgaven med udbringning i Esbjerg af papir, kuglepenne m.m., som de rejsende havde solgt dagen før. De skiftedes til at arbejde. Der var ikke nogen fast arbejdsplan, men der blev ringet til dem. Der var ikke tale om faste kørsler. Arbejdsdagen begyndte som regel kl. 9, men kunne også begynde kl. 8 eller kl. 10. Han pakkede selv varevognen og kørte derefter ud. Han skulle typisk levere varer mellem 20 og 40 steder på en tur. Han var glad for jobbet og var rask nok til at kunne klare det. Han skulle håndtere pakker på op til 20 kilo, og dem kunne han godt løfte. Arbejdsmængden svingede, idet der var mest travlt først og sidst på året. Firmaet leverede bl.a. til skoler og til kommunen. Han arbejdede mere i januar 2006 end ellers, og han ville godt have tjent lidt mere i 2006, fordi han skulle holde sin 70 års fødselsdag det år.

Da han kom til skade og blev syg, vidste han, at han ikke kunne starte på arbejdet igen. Lægen i Odense havde sagt, at han ikke måtte løfte noget. Han kunne desuden ikke komme ind og ud af en bil så mange gange.

Han fik feriepenge i maj 2006.

Parternes synspunkter

Sagsøgeren har gjort gældende, at man ifølge erstatningsansvarslovens § 5, stk. 2, ved bedømmelsen af erhvervsevnetabet skal tage hensyn til skadelidtes mulighed for at skaffe sig indtægt ved et sådant arbejde, som med rime-

lighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og mulighed for erhvervsmæssig omskoling og genoptræning m.v.

Der er ikke blevet foretaget disse hensyn i forbindelse med sagsøgtes vurdering af sagsøgers erhvervsevnetab, idet man henviser til Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse, hvoraf det fremgår, at man mener, at sagsøger - der nu er 73 år, plaget af smerter og med en haltende gang og har været væk fra arbejdsmarkedet i 2½ år - må antages at ville eller burde kunne varetage andre arbejdsfunktioner og dermed opnå en indtægt svarende til niveauet før ulykken.

Det gøres gældende, at sagsøgers erhvervsevnetab udgør 80-100 %, idet det kan lægges til grund, at sagsøger som følge af ulykken ikke har været i stand til at genoptage sit arbejde, og at det ikke med rimelighed kan forventes, at sagsøger kan påtage sig andet lignende arbejde på grund af sine smerter og det faktum, at han har været fraværende fra arbejdsmarkedet i flere år som følge af skaden.

Der kan ikke ved indkomstfastsættelsen på nogen måde tages hensyn til den del af sagsøgers indtægt, der er pension, jf. FED.1994.1440V.

Sagsøgte har gjort gældende, at det bestrides, at uheldet har ført til et erstatningsberettiget erhvervsevnetab.

Det må i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsens vurdering i udtalelse af 24. juni 2008 lægges til grund, at erhvervsevnetab som følge af færdselsuheldet er mindre end 15 %, og der foreligger ikke noget grundlag, end-sige noget sikkert grundlag, for en anden vurdering end den, der ligger til grund for Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse.

Der er således ikke holdepunkter for at fastslå, at uheldets trods alt beskedne helbredsmæssige følger har ændret sagsøgers erhvervsmæssige situation i et sådant omfang, at denne har lidt et erhvervsevnetab, der overstiger minimumsgrænsen på 15 %.

Det bestrides, at der er grundlag for at fastsætte sagsøgers årsløn som sket. Årslønnen bør fastsættes skønmæssigt efter erstatningsansvarslovens § 7, stk. 2. Det fremgår af Arbejdsskadestyrelsens vejledende udtalelse af 24. juni 2008, at sagsøger i 2003 havde en lønindtægt på 7.425 kr. og i 2004 en lønindtægt på 2.250 kr.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det fremgår af beskrivelsen i Arbejdsskadestyrelsens udtalelse, at Børge siden ulykken har lidt af ømhed i højre side af bækkenet, f.eks. når han sidder, og smerter i lysken ved belastning. Han har siden ulykken måttet gå med stok. Retten lægger til grund, at han pga. ulykken ikke har kunnet

genoptage sit hidtidige arbejde som chauffør med udbringning af kontorartikler.

Som anført af Arbejdsskadestyrelsen må det antages, at Børge trods sine gener i et vist omfang kunne have skaffet sig andet indtægtsgivende arbejde. Det er dog ikke rimeligt at kræve, at han i en alder af 69 år skulle søge arbejde, der krævede megen omstilling og indlæring i forhold til det arbejde som chauffør, som han havde beskæftiget sig med siden 1959. Det må desuden antages, at han pga. sin alder kun ville have begrænsede chancer for at blive ansat i en anden stilling, hvorimod alderen ikke i sig selv ville påvirke hans mulighed for at bevare sit daværende arbejde, som han havde påbegyndt godt et år før ulykken.

På den baggrund anser retten Børge for at have lidt et erhvervsevnetab, der efter kriterierne i erstatningsansvarslovens § 5, stk. 2, skønsmæssigt fastsættes til 50 %.

Børge havde påbegyndt et nyt arbejdsforhold i december 2004. Hans årsløn i 2005, der var højere end hans indtægter i 2004 og 2003, må derfor anses for hans faste indtægtsniveau på ulykkestidspunktet i februar 2006. Erstatningen for erhvervsevnetab fastsættes herefter med baggrund i årslønnen for 2005, jf. erstatningsansvarslovens § 7, stk. 1, idet der ikke er grundlag for skønsmæssigt at fastsætte en lavere årsløn efter § 7, stk. 2.

Erstatningen for erhvervsevnetab fastsættes herefter således, idet årslønnen på 18.843 kr. opreguleres og afrundes til 20.500 kr. som beregnet i sagsøgerens processkrift I og ikke bestridt af sagsøgte:

20.500 kr. x 50 % x 10	102.500,00 kr.
- aldersreduktion 70 %	<u>71.750,00 kr.</u>
	30.750,00 kr.

Hertil kommer den erkendte godtgørelse for mén	<u>29.358,00 kr.</u>
Sagsøgeren til gode i alt	60.108,00 kr.

Sagsøgte skal efter sagens udfald betale sagsomkostninger til sagsøgeren med 39.240 kr. Heraf udgør 30.000 kr. + moms, i alt 37.500 kr., et passende beløb til dækning af udgifterne til advokatbistand, mens 1.740 kr. svarer til retsafgiften af det vundne beløb. Omkostningerne er fastsat i forhold til det vundne beløb, da sagsøgeren i overvejende grad har fået medhold i sagens tvistepunkter, og da sagsøgte først på et sent stadium i sagen har anerkendt kravet om godtgørelse for varigt mén. Retten har ved udmålingen taget hensyn til omfanget af sagens forberedelse, herunder at der er sket forelæggelse for Retslægerådet, og at der er udarbejdet materialesamling.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Forsikring A/S, skal inden 14 dage betale 60.108 kr. til sagsøgeren, Børge ;, med procesrente af 29.358 kr. fra den 25. juli 2008 og af resten af beløbet fra den 21. oktober 2008.

Sagsøgte skal inden samme frist betale 39.240 kr. til sagsøgeren i sagsomkostninger.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Gitte Nymand Nielsen
dommer
/bm

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Esbjerg, den 26. marts 2010.

Michelle Louise Schunck, Overassistent